

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา
สหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร

นางสาวอารยา แก้วประเสริฐ *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 181 คน โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน เทียบสัดส่วนกับจำนวนประชากร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .947 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของระดับการศึกษา ใช้สถิติ t - test และ ประสบการณ์ในการทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาครพบว่า ครูมีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจการบริหารแบบมีส่วนร่วม

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันอยู่ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง รวมถึงปัจจุบันประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้นประชาชนชาวไทยจึงต้องพร้อมก้าวทันและอยู่บนความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีคุณภาพ การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน ทั้งนี้ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 คือการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นำไปสู่การจัดการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่มีวิสัยทัศน์เพื่อ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” ขับเคลื่อน โดยกำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญไว้ 6 ด้าน ซึ่งยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญยิ่ง

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O - Net) ของนักเรียนพบว่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยเฉพาะในวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ โรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลทั้งหลักสูตรและผู้เรียนยังไม่สามารถสะท้อนผลให้เกิดกับผู้เรียนในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างเป็นรูปธรรมและการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่สถานศึกษา ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ยังไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างแท้จริง (แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 , ออนไลน์) ทั้งนี้การบริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล แต่ปัจจุบันการบริหารจัดการสถานศึกษายังมีปัญหา ตั้งแต่ระดับสถานศึกษาและส่งผลเป็นปัญหาไปสู่กว้างในระดับประเทศ ได้แก่ ระบบงบประมาณที่ไม่สอดคล้องต่อการดำเนินงาน การกำกับดูแลขาดประสิทธิภาพ ขาดการบูรณาการ การกระจายอำนาจยังไม่สามารถควบคุมได้ และขาดธรรมาภิบาลในการกระจายอำนาจ (ณัฐพงษ์ เพราแก้ว, ออนไลน์) และจากการวิเคราะห์ปัญหาของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาครพบว่าสถานศึกษาบางแห่งยังมีปัญหาในการจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ ปัญหาด้านงบประมาณไม่เพียงพอ และปัญหาความขัดแย้งภายในองค์กร

หากสถานศึกษามีการบริหารจัดการที่ดี และอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษา ตามมาตรา 8 (2) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 ว่าให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารงานในองค์กร เพราะการที่

ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร มีอิสระในการทำงาน และมีสิทธิในการเสนอความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน เกิดความผูกพัน และร่วมรับผิดชอบในสิ่งที่ได้ร่วมตัดสินใจ ทำให้ทุกคนร่วมมือกันในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ (ชาถนี เหมือน โพร้ทอง ,2554 หน้า 22) และการบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา (โสภิตา คล้อยหนองสร้อย, 2558, หน้า 87)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้ทราบระดับความพึงพอใจของครูและนำผลการศึกษาดังกล่าวไปเป็นฐานข้อมูลเพื่อการปรับปรุง พัฒนาการบริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของครู

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร(Population) ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 339 คน จากโรงเรียน 6 โรงเรียน
กลุ่มตัวอย่าง (Simple) ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คัดจากประชากรครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีการศึกษา 2559 โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie,R.V. ,and Morgan,D.W. (อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศรีสุทธิและคณะ, 2559, หน้า 132) จำนวน 181 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน เทียบสัดส่วนกับจำนวนประชากร กำหนดกลุ่มตัวอย่างขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
ตัวแปรต้น สถานภาพของครูสหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกเป็นระดับการศึกษาและ ประสบการณ์การทำงาน
ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการไว้วางใจกัน

(Trust) ด้านความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals and Objectives) และด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) เท่ากับ .6 ถึง 1 และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .947 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มหาวิทยาลัยเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร มีข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Likert, 1987, cited in Best & Kahn, 1993, P.245) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ตอบดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

จากนั้นกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าของคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 105) ดังนี้

- 4.50 - 5.00 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มหาวิทยาลัยเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามซึ่งครบถ้วนสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 181 ฉบับ

2. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส

3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยหาค่า Independent Simple t- test

6. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยค่า One Way Analysis of Variance

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติ

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 181 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

1. ครูสหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาครมีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาครที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตเมืองสมุทรจังหวัดสมุทรสาครมีประเด็นสำคัญที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ครูสหวิทยาเขตเมืองสมุทรจังหวัดสมุทรสาครมีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ด้านการไว้วางใจกันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านการยึดมั่นผูกพันรองลงมาคือด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานและน้อยที่สุดคือด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะก่อนที่ผู้บริหาร

สถานศึกษาทุกคนจะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องผ่านกระบวนการศึกษาอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารงานจึงทำให้สถานศึกษาได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญในการบริหารแบบมีส่วนร่วมซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนในการบริหาร โดยเน้นการมีส่วนร่วมเป็นหลักก่อให้เกิดการพัฒนาแนวคิดสร้างสรรค์และวัฒนธรรมอันดีงามการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการบริหารรูปแบบหนึ่งที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญคงจะเห็นได้จากแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามตรา 8 (2) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 ว่าให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารงานในองค์กรซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกษมศรีจิราศรพันธ์ (2554 หน้า 80) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับธรรมาภิบาลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาครพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาครอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและแยกพิจารณาแต่ละด้านและสอดคล้องกับการศึกษาของรัชพงษ์มีแก้ว (2557, หน้า 63) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหยอำเภอคอนตูมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนกลุ่มลำเหยอำเภอคอนตูมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการไว้วางใจกันมีความพึงพอใจระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับความรู้สึกลึกซึ้งนึกคิดของผู้ใต้บังคับบัญชาและต้องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้การบริหารงานคล่องตัวได้รับความร่วมมือจากผู้ใต้บังคับบัญชาส่งผลต่อความสำเร็จของงานการไว้วางใจจำเป็นต้องพิจารณาจากองค์ประกอบหลายประการเพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้บังคับบัญชาที่จะแสดงการยอมรับในความรู้ความสามารถของครูยอมรับฟังความคิดเห็นมอบหมายงานที่สำคัญมอบอำนาจในการตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบซึ่งในบางครั้งการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานจำเป็นต้องส่งเสริมด้วยการให้อิสระในการทำกิจกรรมแก่ผู้ปฏิบัติงานยกย่องให้เกียรติตลอดจนรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันยอมรับชื่นชมและเชื่อมั่นว่าครูจะสามารถส่งผลต่อความสำเร็จของงานสอดคล้องกับที่สุรศักดิ์นายนานุกุลและคณะ (2541, หน้า 25) ได้นำเสนอแนวคิดว่าการทำงานในองค์กรใดๆก็ตามหากดำเนินการโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอนคือตั้งแต่การหาข้อมูลการหาสาเหตุของปัญหาการทำงานร่วมกันติดตามจนถึงขั้นบำรุงรักษาระยะยาวย่อมทำให้การดำเนินงานนั้นประสบความสำเร็จบุคลากรในองค์กรทำงานด้วยความเต็มใจมีขวัญและกำลังใจในการทำงานและเกิดเป็นความไว้วางใจระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาสอดคล้องกับงานวิจัยของชาฤณีเหมือนโพธิ์ทอง (2554, หน้า 114) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการ

ทำงานเป็นทีมของพนักงานครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ที่พบว่าความคิดเห็นต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมด้านการไว้วางใจกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านความยึดมั่นผูกพันมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจะบริหารงานให้ประสบความสำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจความผูกพันระหว่างผู้บังคับบัญชาและ ผู้ใต้บังคับบัญชาผู้บริหารควรที่จะให้การสนับสนุนช่วยเหลือและฝึกรวมแก่ผู้ปฏิบัติงานผู้ปฏิบัติงานต้องมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับผู้บริหารประสบการณ์ในการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความขยันหมั่นเพียรอดสาหัสผลผลิตในการทำงานมีมากขึ้นจะเห็นว่าภายใต้การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดความยึดมั่นผูกพันโดยไม่ทำให้เกิดโทษเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอยู่เสมอมีระดับความพึงพอใจสูงสุดอาจเนื่องมาจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยส่งเสริมให้มีการอบรม PLC (Professional Learning Community) หรือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาการสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิดานิยมณี (2554, หน้า 125) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3 และงานวิจัยของวิรุทธแสงศิริวัฒน์ (2550, หน้า 80) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของศูนย์การเรียนนอกโรงเรียนจังหวัดพบว่าความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านความยึดมั่นผูกพันมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด

1.3 ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือในการกำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดน่าจะอันเนื่องมาจากการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษามีการประชุม ร่วมกันมากขึ้นและเปิด โอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ สถานศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นของครูผู้สอนเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานและสิ่งที่สำคัญคือต้อง คอยกำกับดูแลนิเทศติดตามงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องการจัดให้มีการประชุมร่วมกันย่อมทำให้ครู เกิดความพึงพอใจและรู้สึกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิดา นิยมณี (2554) ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับงานวิชาการของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3 พบว่าด้านการตั้งเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกันอยู่ในระดับมากและงานวิจัยของโสภิตาดล้ายหนองสรวง (2558, หน้า 86) ได้ การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 พบว่าด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันอยู่ในระดับมากแต่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.4 ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานมีความพึงพอใจในระดับมากอาจเนื่องมาจากการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานจำเป็นต้องส่งเสริมด้วยการให้อิสระในการตัดสินใจในการทำงานตั้งแต่การวางแผนกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานควบคุมการทำงานตลอดจนการตัดสินใจในงานที่ตนเองได้รับมอบหมายสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิคานิลมณี (2554) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3 พบว่าด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานอยู่ในระดับมาก

2. จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสภวิทยเขตเมืองสมุทรจังหวัดสมุทรสาคร โดยจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่ามีความพึงพอใจโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะครูทุกคนไม่ว่าจะมีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีก็ได้รับความสำคัญจากผู้บริหารได้รับโอกาสให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนทั้งการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันมีอิสระต่อความรับผิดชอบในงานรวมถึงได้รับความไว้วางใจและมีความผูกพันไปในทิศทางเดียวกันสอดคล้องกับการศึกษาของภาวิณี ขุนศรี (2557) เรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลาพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลยะลาไม่แตกต่างกัน

3. จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสภวิทยเขตเมืองสมุทรจังหวัดสมุทรสาคร โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่ามีความพึงพอใจโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและศักยภาพที่เหมาะสมกับงานมากกว่าประสบการณ์ในการทำงานสอดคล้องกับการศึกษาของภาวิณี ขุนศรี (2557) เรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลาพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลยะลาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความพึงพอใจของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสภวิทยเขตเมืองสมุทร จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ดังนี้

1. ด้านการไว้วางใจกัน ผู้บริหารควรให้เกียรติครู โดยการแสดงความเคารพในความรู้ความสามารถของครู เคารพในความคิดเห็นและการตัดสินใจของครูถึงแม้ว่าจะเป็นผู้ได้บังคับบัญชา รวมถึงใช้วาจาสุภาพเหมาะสม

2. ด้านความยึดมั่นผูกพัน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้พูดคุย ปรึกษาหารือ และร่วมตัดสินใจในงานและกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาอย่างกันเองและตรงไปตรงมา โดยการจัดประชุมทุก

ครั้งที่ต้องตัดสินใจดำเนินกิจกรรมใดๆของโรงเรียน ซึ่งอาจจะเป็นการประชุมแบบเป็นทางการ หรือประชุมแบบไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมกลุ่มย่อยเฉพาะผู้รับผิดชอบในงานนั้นๆ

3. ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผู้บริหารควรบริหารงานให้เป็นไปตามขั้นตอนตามแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยการกำหนดปฏิทินการทำงานอย่างชัดเจน เพื่อดำเนินตามแผนได้ครบถ้วน รวมทั้งควรมีการประเมินความคืบหน้าของงานอยู่เสมอ

4. ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ผู้บริหารควรให้อิสระแก่ครูในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานและควบคุมการปฏิบัติงานด้วยตนเอง โดยเมื่อมอบหมายงานให้ครูรับผิดชอบแล้วผู้บริหารอาจจะมีการปรึกษาหารือเบื้องต้นก่อน จากนั้นจึงเปิดโอกาสให้ครูดำเนินงานและผู้บริหารคอยติดตามเป็นระยะๆ โดยการสอบถาม พูดคุย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยศึกษาเจาะลึกในงานฝ่ายต่างๆของโรงเรียนเช่นการบริหารงานวิชาการการบริหารงานบุคคลการบริหารงานงบประมาณและการบริหารงานทั่วไป

2. ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลและความพึงพอใจ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2553. กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
_____. แผนพัฒนาการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2560, จาก www.moe.go.th.

เกษมศรี จาตุรพันธ์. (2554). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับชมรมศิษย์เก่าของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชาอุณี เหมือนโพธิ์ทอง. (2554). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณัฐพงษ์ เพราแก้ว. แนวทางการปฏิรูปการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2560, จาก www.reo11.go.th.

รัชพงศ์ มีแก้ว. (2557). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต1. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- บุญชม ศรีสะอาดและสุริทอง ศรีสะอาด. (2552). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุริย
สาส์น.
- ภาวิดา ชาราศรีสุทธิ และคณะ. (2559). การศึกษาอิสระ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และ
สตูดิโอจำกัด.
- _____. (2542). หลักและวิธีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภาวณีย์ ขุนศรี. (2557). เรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลา.
สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- รัชนิดา นิลมณี. (2554). ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับงานวิชาการของสถานศึกษาใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วีรยุทธ แสงสิริวัฒน์. (2550). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2557). การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และ
สตูดิโอจำกัด.
- โศภิตา คล้อยหนองสร้อย. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรศักดิ์ นานานุกูล และคณะ. (2541). “การบริหารบุคคล”. บทควมวิชาการ. ลำปาง : ภูมิบัณฑิต.